

انتخابات ترکیه چرا اینگونه رقم خورد؟ / محمد علی دستمالی

یکی از دلایل پیروزی حزب عدالت و توسعه این بود که جنگ بین پ.ک.ک و نظامیان ترکیه، به حساب حزب دموکراتیک خلق نوشته شد و کردها و ترک‌ها به حملات پ.ک.ک، واکنش منفی نشان دادند.

دیروز مردم ترکیه یک بار دیگر به پای صندوق‌های رأی رفتند و با مشارکت ۸۷/۵ درصدی خود نشان دادند که گرایش‌های حزبی و خواسته‌ها و مطالبات مردمی، جامعه ترکیه را به یکی از سیاسی‌ترین کشورهای منطقه تبدیل کرده است. حزب عدالت و توسعه (AKP) به رهبری احمد داوداوغلو، در این دوره از انتخابات، توانست با کسب ۴۹/۵ درصد از آرای مردم، تعداد ۳۱۶ کرسی از مجموع ۵۵۰ کرسی مجلس ملی را به دست آورده و به جایگاهی برسد که به تنهایی کابینه بعدی را تشکیل دهد.

حزب جمهوری خلق (CHP) به رهبری کمال کلچدار اوغلو در این دوره از انتخابات، توانست با کسب ۲۵/۵ درصد از آرای مردم، تعداد ۱۳۴ کرسی به دست آورده و نسبت به انتخابات پیشین ۲ کرسی بیشتر به دست آورد.

حزب حرکت ملی (MHP) به رهبری دولت باغچلی با کسب ۱۱/۹۳ درصد از آرای مردم، دچار شکست سنگینی شده و تعداد کرسی‌های آن از ۸۰ کرسی به یک باره به ۴۱ کرسی تنزل پیدا کرد.

حزب دموکراتیک خلق‌ها (CHP) به رهبری صلاح الدین دمیرتاش که به عنوان یکی از نهادهای اقماری پ.ک.ک شناخته می‌شود، این بار نتوانست پیروزی پیشین خود را تجربه کند و با کسب ۱۰/۷ درصد از آرای مردم، دچار کاهش یک میلیونی آراء شده و تعداد کرسی‌های آن از ۸۰ کرسی به ۵۹ کاهش پیدا کرد. شکست برای ملی‌گرایان ترک و گرد

در این دوره از انتخابات، مجموعاً دو میلیون و هشتصد هزار رای، از آرای حزب حرکت ملی و حزب دموکراتیک خلق‌ها به سید آرای حزب عدالت و توسعه انتقال پیدا کرد و به این ترتیب دو جریانی که در نمایندگی ملی‌گرایی ترکی و گردی در سیاست‌های آنها مشاهده می‌شود، دچار شکست سنگینی شدند.

در ذکر عمده‌ترین دلایل شکست سنگین حزب حرکت ملی و حزب دموکراتیک خلق‌ها می‌توان گفت:

۱/ اصرار دولت باغچلی مبنی بر دوری از حزب عدالت و توسعه و خودداری او از تشکیل دولت ائتلافی با داود اوغلو، از سوی هواداران این حزب به عنوان یک خطای استراتژیک تلقی شد و علاوه بر این، جنگ دولت با پ.ک.ک، رضایت خاطر فراوانی را در بخشی از ملی‌گرایان ترک به وجود آورد و آنان این بار به جای حزب حرکت ملی، به حزب عدالت و توسعه رای دادند.

۲/ جنگ بین پ.ک.ک و نظامیان ترکیه، به حساب حزب دموکراتیک خلق‌ها نوشته شد و کردها و ترک‌ها به حملات پ.ک.ک، واکنش منفی نشان دادند و با حمایت از حزب عدالت و توسعه، موجب آن شدند که ۲۱ کرسی از دست یاران دمیرتاش در آید.

در جدول زیر با مقایسه میزان درصد افزایش و کاهش آرای حزب عدالت و توسعه (AKP) و حزب دموکراتیک خلق‌ها (HDP) در دو انتخابات اخیر در ۱۲ استان مناطق کردنشین، می‌توانیم، مشاهده کنیم که کردها در این دوره از انتخابات، عملاً به پ.ک.ک «نه» گفتند.

حزب عدالت و توسعه در این دوره از انتخابات، در ۸۰ استان از ۸۱ استان ترکیه، آرای خود را افزایش داد و با مشاهده نتایج آراء در استان‌های مختلف، می‌توان دید که در استان‌های مختلف ترکیه، نامزدهای جدید این حزب توانسته‌اند، رقبای خود را شکست دهند. در جدول زیر می‌توان افزایش آرای حزب عدالت و توسعه در ۲۰ استان مهم ترکیه را مشاهده کرد.

حال باید دید یاران داوداوغلو، پس از کسب این پیروزی مهم، در حوزه سیاست‌های داخلی خود در پرونده‌های مهمی همچون مذاکرات صلح با پ.ک.ک، ادامه مبارزه با فتح الله گولن و تلاش برای تغییر نظام سیاسی ترکیه از پارلمانی به ریاستی، چه گام‌هایی برخواهد داشت.